

KONSULTACJE SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

JAK URZĄDZIĆ
PARK KRZYCKI?
RAPORT

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
Jaki był kontekst konsultacji?	4
Co było przedmiotem konsultacji?	4
Zagospodarowanie wód opadowych	5
PRZEBIEG KONSULTACJI	7
Podsumowanie spotkań	7
Podsumowanie spotkań w punkcie konsultacyjnym	8
Podsumowanie formularza opinii	8
Konsultacje z dziećmi i młodzieżą	10
ZESTAWIENIE OPINII	13
Opinie dotyczące istniejącej i planowanej zieleni	13
Opinie dotyczące miejsc do wypoczynku i rekreacji	18
Opinie dotyczące miejsc do edukacji i kultury	22
Opinie dotyczące elementów małej architektury	26
Opinie dotyczące ścieżek	33
Opinie dotyczące infrastruktury wodnej	38
Pozostałe opinie dotyczące koncepcji	43
Opinie poza przedmiotem konsultacji	49
PODSUMOWANIE	59
Konkluzje	59
Dodatkowe informacje	61
Partnerzy lokalni	61
Informacja o realizatorach	62

NAZWA KONSULTACJI

Jak urządzić park Krzycki?

TERMIN KONSULTACJI

1-14 MARCA 2021

FORMY KONSULTACJI

- e-formularz opinii | 1-14.03
- zbieranie opinii od grup dziecięcych i młodzieżowych | 1-14.03
- e-spotkanie | 4.03 g. 17.30
- punkt konsultacyjny | 7.03, g. 14.00-17.00, ul. Przyjaźni i Krzyckiej

PROMOCJA KONSULTACJI

- Wrocław rozmawia: www, FB, Instagram, Twitter,
- BIP UMW (obwieszczenie)
- plakaty (w mieście i na tablicach RO) – ok. 70 sztuk
- artykuły w biuletynie miejskim "wroclaw.pl" i na stronie wroclaw.pl
- FB: wydarzenie, grupy osiedlowe, grupa WRO-NGO, FP: Wrocław rozmawia, Zielony Wrocław
- informacja dla samorządów osiedlowych, SCAL Wrocław i NGO (Tratwa Forum, Sektor3)
- zaproszenia e-mailem do interesariuszy
- media lokalne (prasa, radio, w tym: audycja w Radiu Rodzina)

LICZBA OSÓB

- e-spotkanie – 30
- punkt konsultacyjny – 30
- dzieci i młodzież – 52

LICZBA PRZESŁANYCH OPINII

- e-formularz – 99
- przez e-mail – 4

WPROWADZENIE

Jaki był kontekst konsultacji?

Gmina Wrocław podejmuje liczne działania proekologiczne, mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom zmian klimatycznych. Dążenie do tego, by w mieście powstawały nowe tereny zielone, służące mieszkańcom i mieszkankom, jest zatem zbieżne z prowadzoną polityką.

Konsultacje społeczne dotyczące północnej części parku Krzyckiego wpisują się w ideę stworzenia „zielonego korytarza” wzdłuż Ślęzy, który ma obejmować istniejące już parki (Grabiszyński i Kleciński). Stanowią też kontynuację zeszłorocznej dyskusji nad przyszłością doliny Olszówki Krzyckiej: w czerwcu 2020 r. odbyły się konsultacje dotyczące tego terenu. Wtedy zorganizowano je w związku z decyzją prezydenta Jacka Sutryka (z dn. 4 czerwca 2020 r.) o wstrzymaniu realizacji projektu współfinansowanego ze środków UE, a dotyczącego zagospodarowania doliny Olszówki i parku Krzyckiego.

Pierwotnie, między innymi, miał powstać kolektor wody opadowej wzdłuż rzeki. Jednak na skutek protestów mieszkańców władze miejskie postanowiły przygotować od początku (w oparciu o konsultacje społeczne właśnie) koncepcję zagospodarowania tego terenu. W czerwcu więc konsultowano sposób urządzenia całego tego terenu od początku (proces pn. Jak urządzić dolinę Olszówki i park Krzycki?), a aktualne konsultacje dotyczyły konkretnie sposobu urządzenia parku. Dla doliny Olszówki przygotowano zaś nowy projekt zlewni, szanujący obecny stan tego obszaru. Generalnie zrezygnowano z kolektora na korzyść wykorzystania istniejącego koryta Olszówki.

Co było przedmiotem konsultacji?

Konsultacjom społecznym został poddany sposób zagospodarowania północnej części parku Krzyckiego (pomiędzy R.O.D „Dolinka” a ul. Życzliwą). Konsultowano układ ścieżek pieszych i rowerowych (wynikający z obecnego i przyszłego otoczenia, zagospodarowania wewnętrznego, w tym podziału na funkcje poszczególnych części planowanego parku, zewnętrznych powiązań, potrzeb osób z niepełnosprawnościami i obsługi technicznej), a także małą architekturę: ławki, leżaki, kosze na odpady, elementy informacyjno-edukacyjne, stojaki rowerowe, oznaczenia ścieżek biegowych, bariery i słupki itp.

Przygotowano **dwie koncepcje** parku. Ich podstawą było zaplanowane rozlewisko, mające przyjmować nadmiarowe wody opadowe w tym rejonie. Istotne były także opinie mieszkańców, zebrane na pierwszym etapie (<https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-doline-olszowki-i-park-krzycki-raport>).

- **Wariant pierwszy** zakładał powstanie rozwiniętej strefy rekreacyjno-wypoczynkowej, dużych wnętrz parkowych i otwartych przestrzeni krajobrazowych;
- **Wariant drugi** uwzględniał powstanie rozwiniętego systemu ścieżek parkowych, mniejsze wnętrza parkowe i bogatą szatę roślinną.

Na podstawie zebranych opinii oraz analizy jednostek, odpowiadających za ten teren (Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Zarząd Zieleni Miejskiej), w poniższym raporcie zostały przygotowane rekomendacje dla projektantów, które pozwolą na zaktualizowanie projektu, zakładającego przygotowanie kolejnych elementów zagospodarowania terenu z uwzględnieniem zgłoszonych opinii.

Zagospodarowanie wód opadowych

W wyniku przygotowanej już wcześniej koncepcji gospodarowania wodami opadowymi w tym rejonie i w związku z koniecznością retencji, zaplanowano powstanie kilku zbiorników. Jeden z nich, tj. rozlewisko 3, zostanie zlokalizowany na terenie parku, stanowiąc jednocześnie element zasilający ten obszar w wodę. To pozwoli na poprawę warunków siedliskowych planowanej tu roślinności.

Powstanie parku zależne jest w pełni od realizacji projektu „Gospodarowanie wodami opadowymi w obszarze ulic: Raławicka i Skarbowców we Wrocławiu” współfinansowanego ze środków unijnych.

PRZEBIEG KONSULTACJI

Podsumowanie spotkań

W czwartek, 4 marca 2021 r. o godz. 17:30, na platformie do webinarów Clickmeeting odbyło się e-spotkanie, moderowane przez Fundację Partycypacji Biorę udział. Jego przebieg wyglądał następująco:

- wprowadzenie organizacyjne,
- przybliżenie problematyki, której dotyczy ten etap konsultacji społecznych (wraz z omówieniem ich szczegółowego zakresu i przedmiotu),
- omówienie przez projektantów dwóch koncepcji zagospodarowania północnej części parku Krzyckiego,
- dyskusja z mieszkańcami na czacie (odpowiedzi udzielali obecni na spotkaniu prelegenci).

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele: Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UM i Wydziału Partycypacji Społecznej UM, Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. Wsparciem merytorycznym służyli architekci z firmy Grima Architektura i Krajobraz Sp. z o. o., odpowiedzialnej za przygotowanie projektu zagospodarowania terenu poddanego konsultacjom.

W spotkaniu wzięło udziało **30 osób**.

Najważniejszymi kwestiami, poruszanymi przez uczestników i uczestniczki, były:

- zachowanie naturalnego charakteru parku,
- wykorzystanie walorów przyrodniczych i edukacyjnych terenu,

- zagospodarowanie przestrzenne terenu, uwzględniające potrzeby dzieci, młodzieży i dorosłych.

Była to także okazja do zadania ekspertom pytań m.in. o planowany układ dróg i ścieżek parkowych, infrastrukturę wodną czy o lokalizację poszczególnych elementów strefy rekreacyjnej.

Nagranie e-spotkania dostępne jest pod adresem:

https://www.youtube.com/watch?v=ksdVb3YLIDE&feature=emb_title.

Podsumowanie spotkań w punkcie konsultacyjnym

W niedzielę, 7 marca 2021 r., na rogu ulic Przyjaźni i Krzyckiej, odbyły się (w formie punktu konsultacyjnego) rozmowy z mieszkańcami i mieszkankami. Osoby, które przyszły, mogły zapoznać się z oboma wariantami zagospodarowania terenu północnej części przyszłego parku, a następnie – wypowiedzieć się na ich temat. Opinię wyraziło około **30** wrocławian i wrocławianek, w tym przedstawiciele Rady Osiedla Krzyki–Partynice.

Wśród zgłaszanych postulatów znalazły się:

- zainstalowanie oświetlenia w parku,
- zmniejszenie zagęszczenia planowanych ścieżek i utwardzonych dróg,
- zachowanie jak największej ilości zieleni.

Pojawiło się sporo pytań i wątpliwości, najwięcej z nich dotyczyło planowanych wcześniej kolektorów wody i sposobu ich działania (ostatecznie ich nie będzie), a także planowanego wyposażenia parku (tj. leżaków, ławek czy wiat).

Podsumowanie formularza opinii

W formularzu zawarto siedem pytań otwartych, które brzmiały następująco:

1. Czy masz propozycje dotyczące istniejącej i planowanej zieleni? Czy jest coś, na co szczególnie powinniśmy zwrócić uwagę?
2. Park to miejsce wypoczynku i rekreacji dla różnych grup. Projekty zakładają powstanie naturalnych placów zabaw, miejsc rekreacji grupowej i indywidualnej, a także miejsca do uprawiania sportu. Wszystkie propozycje powstały z uwzględnieniem i poszanowaniem istniejącej tu przyrody. Jak oceniasz zaproponowane rozwiązania?
3. W przedstawionych koncepcjach zaplanowano powstanie miejsc służących edukacji i kulturze plenerowej (takie jak: „zielona szkoła”, strefa zabaw dla dzieci, ścieżka edukacyjna, polana rekreacyjna). Oceń te elementy.
4. Co myślisz o zaplanowanych elementach małej architektury, takich jak: wiaty ze stołami, ławki, siedziska, leżaki, kosze na odpady, elementy informacyjno-edukacyjne, kładki, bariery i słupki itp.?
5. W projektach znajdują się różne rozwiązania, dotyczące systemu ścieżek. Uwzględniają one potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Jak oceniasz gęstość i układ zaproponowanych ścieżek?
6. Jak oceniasz zaproponowane elementy dotyczące infrastruktury wodnej (punkty widokowe, most, kładka, roślinność itd.)?
7. Poniżej możesz wpisać dodatkowe opinie, które mogą mieć znaczenie w projektowaniu urządzenia parku Krzyckiego.

Łącznie przesłano **99** formularzy opinii. Wszystkie wyrażone w nich opinie oraz te przekazane drogą e-mailową (**4** e-listy) znajdują się w **Załączniku nr 3 i 5** do raportu.

W niniejszym raporcie, w tabeli poniżej, ujęto wszystkie opinie (połączone; bez względu na to, czy dany głos pojawił się jeden raz czy wielokrotnie), po to, by każda opinia mogła zostać wyjaśniona przez odpowiednią jednostkę Urzędu Miejskiego Wrocławia – by każdy głos został usłyszany.

Jedna z wiadomości mailowych („Uwagi dotyczące koncepcji oraz rekomendacji strony społecznej”) miała charakter rekomendacji zbiorowej, powstałej w ramach oddolnej inicjatywy strony społecznej (osoby prywatne, organizacje społeczne i nie tylko).

Drugi e-mail został nadesłany ze Szkoły Podstawowej nr 16; zawierał pomysły i sugestie nauczycieli dotyczące urządzenia i wyposażenia „zielonej szkoły”, planowanej w parku. Nauczyciele proponują powstanie: stacji matematycznej, artystycznej, przyrodniczej, strefy sportowej i in. Zostały one przekazane projektantom. Treść obu maili znajduje się w **Załączniku nr 5**.

Konsultacje z dziećmi i młodzieżą

Latem 2020 r. dzieci i młodzież brały udział w konsultacjach dotyczących doliny Olszówki Krzyckiej i parku Krzyckiego, także i teraz zostali oni zaproszeni do wyrażenia opinii. Konsultacje dzieci i młodzieży odbywały się równolegle do konsultacji dorosłych (trwały od 1 do 14 marca 2021 r.) Prowadzone były przez Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej.

Młodych mieszkańców poproszono o wyrażenie opinii na temat dwóch wariantów projektu parku. Głos zabrali uczestnicy pierwszego etapu konsultacji, czyli:

- 14 Wrocławska Gromada Zuchowa „Trole z Kniei”,
- 14 Wrocławska Drużyna Harcerzy „Gawra”,
- oraz nowi uczestnicy - przedstawiciele grup, działających w zakresie edukacji ekologicznej i na rzecz ochrony klimatu:
 - Komisja ds. Walki ze Zmianami Klimatycznymi przy Młodzieżowym Sejmiku Województwa Dolnośląskiego,
 - organizacja młodzieżowa ART JTM,
 - Młodzieżowy Strajk Klimatyczny (grupa ostatecznie nie nadesłała indywidualnej opinii, ale jest sygnatariuszem „Uwag dotyczących

koncepcji oraz rekomendacji strony społecznej”. Do wiadomości, zawierającej wspólne uwagi, grupa dopisała wstęp).

Opinie młodych były zróżnicowane. Część osób postulowała umieszczenie infrastruktury, która pozwalałaby utrzymać jak najbardziej naturalny charakter parku i jednocześnie umożliwiałaby rekreację i edukację (“zielona szkoła” czy naturalny plac zabaw). Wskazywano także gatunki drzew, jakie mogłyby znaleźć się na terenie parku (m.in. klony, brzozy, drzewa owocowe i iglaste), jak i dodatkowe rozwiązania z zakresu małej architektury, np. stojaki na rowery, tablice informacyjne (pojawił się postulat, by zawierały opis w alfabecie Braille'a czy grę z kodami QR), lampy solarne, ławki, kosze, budki lęgowe i karmniki. Niektórzy zwracali uwagę na to, że warto zadbać o zwierzęta żyjące na terenie parku np. poprzez nieścinanie traw. Pojawił się również pomysł ustawienia dużych stołów drewnianych na śniadania sąsiedzkie.

Osoby niezrzeszone w organizacjach miały możliwość nadesłania indywidualnej opinii lub rysunku, jednak nikt nie skorzystał z takiej możliwości. Gromada zuchowa wzięła udział w warsztatach projektowania parku. Poza nimi, każda z grup wystosowała swoją opinię w formie mailowej, odpowiadając na następujące pytania:

Pytania główne:

1. Którą koncepcję [z dwóch opracowanych] uznajecie za lepszą? Czy macie propozycje, dotyczące istniejącej i planowanej zieleni? Czy jest coś, na co szczególnie powinno się zwrócić uwagę?
2. Co sądzicie na temat zaproponowanych miejsc wypoczynku i rekreacji w kontekście ekologii (naturalne place zabaw, miejsca rekreacji, miejsca uprawiania sportu)?
3. W przedstawionych koncepcjach zaplanowano powstanie miejsc służących edukacji i kulturze plenerowej (takie jak: „zielona szkoła”, strefa zabaw dla

dzieci, ścieżka edukacyjna, polana rekreacyjna). Czy organizacje takie jak Wasza korzystałyby z nich? Jak dokładnie powinny wyglądać te miejsca, co powinny zawierać?

4. Czy macie jakieś inne uwagi ważne przy projektowaniu parku?

Pytanie dodatkowe:

5. Co myślicie o innych elementach projektu:

a. mała architektura: wiaty ze stołami, ławki, siedziska, leżaki, kosze na odpady, elementy informacyjno-edukacyjne, kładki, bariery i słupki itp.

b. ścieżki: ich gęstość i układ?

c. infrastruktura wodna: punkty widokowe, most, kładka, roślinność itd.

W konsultacjach dzieci i młodzieży wzięły udział **52 osoby** (liczba nie uwzględnia Młodzieżowego Strajku Klimatycznego). Ich opinie zostały włączone do zestawienia wszystkich opinii i stanowią **Załącznik nr 4** niniejszego raportu.

**Bardzo dziękujemy wszystkim mieszkankom i mieszkańcom
za udział w konsultacjach. Wasz głos jest ważny!**

ZESTAWIENIE OPINII

Opinie dotyczące istniejącej i planowanej zieleni

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Pozostawienie jak największej liczby drzew (zwłaszcza tych starych) ze względu na cień, jaki dają.	Opinia uwzględniona
2	Powinno być dużo nasadzeń – gatunki drzew wysokich, o rozłożystych koronach (np. klony, dęby, platany) oraz gatunki rodzime i zadomowione (m.in. topola, brzoza, klon, wiśnia), z uwzględnieniem gatunków stanowiących bazę pokarmową dla zwierząt dziko żyjących.	Opinia częściowo uwzględniona Koncepcja przewiduje nasadzenia drzew o różnej wysokości, ale będą to tylko gatunki rodzime, biocenotyczne, zgodne z siedliskiem.
3	Pozostawienie części terenów niezadrzewionych jako łąki kwietne	Opinia uwzględniona
4	Roślinność powinna być rodzima (naturalna), np. zamiast popularnych na osiedlach traw ozdobnych i trzcin lepsze będą krzewy o dużych liściach, które zapewnią wilgoć.	Opinia uwzględniona
5	Nie należy pozostawiać istniejących dzikich zarośli, jeżeli nie pasują do całości koncepcji.	Opinia uwzględniona

6	Pozostawienie parku bez ingerencji człowieka	Opinia nieuwzględniona Dziki stan terenu zachęca do negatywnych zachowań, np. do zaśmiecania, dlatego zostanie uporządkowany i odpowiednio zagospodarowany. Przewidziano strefy bez ingerencji człowieka: łąki i zadrzewienia bez ścieżek.
7	Roślinność: • zielona przez cały rok np. rododendrony, trawa bambusowa, • skupiona w jednym miejscu, nasadzenia drzewami i krzewami iglastymi.	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano tylko rośliny rodzime o typowym dla tego siedliska charakterze. Zieleń zimozielona zaplanowana będzie w małej grupie.
8	Pozostawienie dzikich ostoi dla zwierząt	Opinia częściowo uwzględniona Przewidziano strefy bez ingerencji człowieka, koncepcja zakłada jednak, że park będzie służył również potrzebom ludzi.
9	Naturalny las łęgowy powinien zostać objęty ochroną.	Opinia nieuwzględniona Przewidziano strefy bez ingerencji człowieka. Koncepcja zakłada jednak, że park będzie odpowiadał również na potrzeby ludzi.

10	Apelujemy o nieścinanie trawy i zostawienie dzikich łąk (koszenie 1-3 razy w roku) – nie należy zmieniać składu gatunkowego tych zbiorowisk (np. na popularne tzw. „łąki kwietne”, które w istocie są marketingową nazwą dla mieszanek jednorocznych roślin obcego pochodzenia).	Opinia częściowo uwzględniona Planowane jest wyznaczenie miejsca na łąki kwietne.
11	Nasadzić drzewa i krzewy wzdłuż wału Ślęzy.	Opinia częściowo uwzględniona Wprowadzono nasadzenia, ale tylko na odcinku, którego dotyczy opracowanie. O odległości nasadzeń zadecyduje uzgodnienie projektu z Wodami Polskimi.
12	Wnoszę o szczególną ochronę lasku osikowego (strefa biocentryczna).	Opinia częściowo uwzględniona Będzie to opcja do wprowadzenia i uzgodnienia na dalszym etapie realizacji.
13	Wnioskuje o uwzględnienie sukcesji ekologicznej w projektowaniu parku – nasadzenia uzupełnione drzewami i krzewami, które wyrosły naturalnie, rezygnacja z koszenia między drzewami i obkaszania nowych nasadzeń (z wyjątkiem stref dojazdu, by można tam było wykonać niezbędne prace pielęgnacyjne).	Opinia uwzględniona
14	Prace ziemne powinny być zaplanowane w taki sposób, by nie dopuścić do zniszczenia istniejącej roślinności (prace pod nadzorem	Opinia uwzględniona

	dendrologicznym i przyrodniczym).	
15	Nasadenia gęstych, kolczastych krzewów wzdłuż granic parku – zapobiegają powstawaniu "dzikich" wejść; będą chronić zielone zasoby parku.	Opinia nieuwzględniona Koncepcja zakłada utworzenie parku krajobrazowego, naturalnego, bez barier.
16	Proponuję więcej ogrodów deszczowych.	Opinia nieuwzględniona Ogrodów deszczowych jest odpowiednia liczba, uwzględniająca zapas.
17	Postulujemy założenie ogrodów społecznych na tym terenie (jako akcji międzypokoleniowej).	Opinia nieuwzględniona Projekt pojawił się jako propozycja w WBO 2021. Ze względu na niedostarczenie listy poparcia musiał zostać wycofany.
18	Zaprojektowanie skupisk drzew i krzewów wzdłuż planowanej drogi na Klecinę.	Opinia nieuwzględniona Obecnie nie wiadomo, na jakiej wysokości nad poziomem morza zostanie wybudowana planowana droga, więc w jej bezpośrednim sąsiedztwie nie można planować nowych nasadzeń.
19	Proponujemy zastosowanie mieszanki traw pastewnych, tradycyjnie wysiewanych na nadrzecznych łąkach, i dochodzenie do etapu obficie kwitnącej łąki świeżej za pomocą odpowiedniego planu koszenia i sukcesywnego dosiewania nasion lub dosadzania bylin dwuliściennych.	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano dwie łąki z gatunków atrakcyjnych wizualnie, przyciągających owady, wymagających prac pielęgnacyjnych; jedna z nich będzie wymagać koszenia (jeśli będzie chęć zwiększenia terenu użytkowego). Natomiast proponowane rozwiązanie wymaga regularnych prac pielęgnacyjnych,

		które (co wiadomo z doświadczenia) nie są wykonywane w parkach publicznych.
20	Ograniczenie nawłoci i trzcinnika piaskowego może nastąpić przez uprawę gleby, wysiew traw i regularne koszenie ze zbieraniem pokosu. Jednocześnie prawdopodobnie uruchomi się glebowy bank nasion. Łąki różnicują się z czasem w zależności od mikrosiedlisk.	Wyjaśnienie Działania te nie są objęte inwestycją, ale uwagi uwzględnimy w przyszłości, po włączeniu terenu w bieżące utrzymanie. Do czasu zakończenia inwestycji będziemy utrzymywać ten teren podobnie jak do tej pory, tj. interwencyjnie. Po włączeniu w utrzymanie wprowadzimy odpowiednie koszenie i będziemy starali się, w ramach bieżących działań, uzupełniać łąki o sugerowane gatunki. Co prawda zakładanie nowych łąk jest bardzo kosztowne, ale, tak jak sugerowane jest w opinii, będziemy starali się uzyskać określony efekt koszeniem.
21	Proponujemy przykładowy dobór bylin do dosiewania lub dosadzania: bodziszek łąkowy, czyściec lekarski, krwiściąg lekarski, czosnek kątowny, chaber łąkowy, zimowit jesienny, oman wąskolistny, szalwia łąkowa, jastrun właściwy, dzwonek rozpierzchły, sparceta siewna (dobór w zależności od stopnia uwilgotnienia gleby w danym miejscu).	Wyjaśnienie Działania te nie są objęte inwestycją, ale uwagi uwzględnimy w przyszłości, po włączeniu terenu w bieżące utrzymanie. Do czasu zakończenia inwestycji, będziemy utrzymywać ten teren podobnie jak do tej pory, tj. interwencyjnie. Po włączeniu w utrzymanie wprowadzimy odpowiednie koszenie i będziemy starali się, w ramach bieżących działań,

		uzupełniać łąki o sugerowane gatunki. Co prawda zakładanie nowych łąk jest bardzo kosztowne, ale, tak jak sugerowane jest w opinii, będziemy starali się uzyskać określony efekt kosztem.
--	--	---

Opinie dotyczące miejsc do wypoczynku i rekreacji

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Stworzyć polany rekreacyjne na istniejących już wolnych od drzew przestrzeniach.	Opinia uwzględniona
2	Brak miejsc do uprawiania sportu, brak siłowni na świeżym powietrzu - potrzebne zestawy do tzw. <i>street workoutu</i> (zestawy drążków, drabinek).	Opinia częściowo uwzględniona Planowany teren to przede wszystkim park, znajdujący się na terenie zalewowym. Nie jest to miejsce odpowiednie do budowy boisk, kortów czy innych miejsc lub urządzeń, umożliwiających profesjonalne uprawianie sportu. Proponujemy tylko urządzenia, które pozwalają na aktywność ruchową. Będzie to pasować do głównych założeń: zachowanie w jak największym stopniu terenów zielonych i umożliwienie kontaktu z przyrodą. Przyszła ścieżka zdrowia byłaby otoczona zielenią izolacyjną.

3	Możliwość wyprowadzania psów tak jak do tej pory; dodatkowo można uwzględnić specjalne miejsce dla psów (jak np. wybieg w parku Klecińskim).	Wyjaśnienie Psy będą mogły się poruszać po całym parku; zakładamy, że właściciele psów będą wyprowadzać je z poszanowaniem dla innych użytkowników i nikt nikomu nie będzie przeszkadzać. Z tego względu nie planuje się wydzielenia wybiegu dla psów.
4	Potrzebny jest duży plac zabaw.	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano naturalne miejsce zabaw dla dzieci i młodzieży.
5	Jeśli plac zabaw ma powstać, to wyłącznie z naturalnych materiałów, "dziki", ale koniecznie wyposażony w huśtawkę.	Opinia uwzględniona
6	Im mniej wiat, <i>foodtracków</i> , placów zabaw i innych "atrakcji", tym lepiej. Mieszkańcom potrzebny jest zielony azyl, kontakt z przyrodą, spokój.	Wyjaśnienie Projektowane zagospodarowanie terenu planowane jest z naturalnych materiałów takich jak drewno, ponadto wyposażenie będzie stanowić tylko dodatek do planowanego terenu zieleni; celem jest jak najlepsze wykorzystanie potencjału miejsca. Projektant ma na uwadze, by pojawiło się tylko wyposażenie niezbędne. Strefy, wyznaczone w koncepcjach, nie będą zagospodarowane w całości. Dla przykładu jedna polana rekreacyjna zostanie wyposażona w kilka zadaszeń, z pozostałych polan

		użytkownicy będą mogli korzystać w dowolny sposób.
7	Brak przestrzeni z gastronomią, plaży miejskiej, amfiteatru czy kontenera (ESK).	Wyjaśnienie Miejsce ma mieć charakter naturalny, zarówno z uwagi na fakt, że to teren zalewowy, jak też ze względu na zgłaszane w dużej mierze potrzeby mieszkańców. Nie przewiduje się budowy infrastruktury drogowej, dużych obiektów architektury ani elementów zagospodarowania, które są w bliskim sąsiedztwie parku Krzyckiego.
8	Wnioskuje o nieinwazyjną dla przyrody (przepuszczalny grunt, wkomponowana w zieleni) infrastrukturę typu 'Nature Gym'/'Outdoor Street Workout'. Chodzi o proste urządzenia do ćwiczeń: kilka drążków, ławek, kilka bali do podnoszenia itd. w otoczeniu przyrody.	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano ścieżkę zdrowia.
9	Proponuję ogrodzony plac zabaw, by dzieci nie zostały zaatakowane przez psy, spuszczone ze smyczy.	Opinia częściowo uwzględniona Urządzenia dla najmłodszych dzieci zostaną odpowiednio zabezpieczone poprzez estetyczne ogrodzenie.
10	"Nie" dla placu zabaw. Jest niepotrzebny i generuje hałas, który negatywnie wpływa na miejscowy ekosystem.	Opinia nieuwzględniona Nie zaplanowano typowego placu zabaw, lecz naturalne miejsca dla dzieci i młodzieży. W przedstawionej koncepcji park powinien być

		dostosowany również do potrzeb młodych mieszkańców.
11	[Wybudowanie elementów rekreacyjnych - dop. autorów] będzie ekologiczne, o ile nie zostaną użyte do produkcji ciężkie sprzęty, które pobiorą więcej energii, niż gdyby zużyto przy budowaniu zwykłego placu zabaw, miejsca rekreacji itd.	Opinia częściowo uwzględniona W opisie koncepcji zostaną uwzględnione działania ochronne wobec drzew, ale wyznaczenie konkretnych drzew i stref zieleni do zabezpieczenia będzie rolą projektanta, po wykonaniu szczegółowej inwentaryzacji zieleni.
12	Ścieżka zdrowia doskonale prezentuje się w założeniu pierwszym, gdyż jest bliżej wody, co jest jej wielkim atutem.	Opinia nieuwzględniona Ścieżka zdrowia została zlokalizowana w otoczeniu zieleni. Wokół zbiorników musi pozostać miejsce na ich obsługę techniczną.
13	Place zabaw z nawierzchnią tartanową, nie żwirową lub murawę	Opinia uwzględniona Zastosowano tylko nawierzchnie naturalne.
14	Nowoczesnym, ekologicznym i wychowawczym podejściem to zgłoszonej propozycji placu zabaw byłoby zaplanowanie małych tablic edukacyjnych, kodów QR, wirtualnych spacerów i gier.	Opinia nieuwzględniona Jest to poza zakresem koncepcji.
15	Kompletnie niezrozumiałe jest umiejscowienie w planowanym parku Krzyckim placu zabaw – w bezpośrednim sąsiedztwie „parku” istnieje plac zabaw z boiskiem zbudowanym w ramach WBO. Place zabaw i siłownie na świeżym powietrzu są zlokalizowane w blisko położonych parkach:	Opinia uwzględniona Projektowany plac zabaw znajduje się w centralnej części parku, w znacznej odległości od pobliskiego placu zabaw przy ul. Życzliwej, zatem postulat oddalenia tych dwóch obiektów jest spełniony.

	Klecińskim, Grabiszyńskim i Mamuta.	
16	W koncepcji brakuje boiska do piłki nożnej, do koszykówki.	Opinia nieuwzględniona Przyrodniczy charakter planowanego parku nie przewiduje miejsca na tego rodzaju sport.

Opinie dotyczące miejsc do edukacji i kultury

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Ścieżka edukacyjna zbędna, polana jest potrzebna, podobnie strefa dla dzieci, chociaż dubluje plac zabaw (na ul. Życzliwej).	Opinia nieuwzględniona Projektowana strefa dla dzieci nie będzie "dublować" się z placem zabaw przy ul. Życzliwej. Projektant ma na uwadze zróżnicowanie programu planowanego placu zabaw, ponadto, w odróżnieniu od placu zabaw przy ul. Życzliwej, w parku Krzyckim projektuje się naturalny plac zabaw z elementami naturalnymi do kreatywnej zabawy, takimi jak kamienie, kłody i roślinność.
2	Ścieżka edukacyjna na "tak", dodatkowo wyposażona w wielkie rzeźby owadów, grzybów czy zwierząt. Wielkie twory znanych organizmów, które można ujrzyć z daleka, zachęcałyby nie tylko dzieci, ale i dorosłych.	Opinia uwzględniona

3	Zielona szkoła na “tak”: zwiększenie aktywności i możliwość nauki na świeżym powietrzu i zainteresowanie młodzię przyrodą. Mogłaby być ona wykorzystana do prowadzenia warsztatów dla i przez Radnych Sejmiku Młodzieżowego na świeżym powietrzu. Harcerze i zuchy korzystaliby z zielonej szkoły w celu prowadzenia zajęć, przy których potrzebne są stoły i siedziska, oraz, czasem, w wypadku deszczu.	Opinia uwzględniona
4	Zielona szkoła na “nie”: nikt nie będzie korzystał, przerost formy nad treścią, zostanie szybko zdeprawowana, szkoda środków na takie elementy, do nauki przyrody nie są potrzebne takie założenia. Wystarczy na mapie (nawet w Google, aby nie stawiać zbędnej tablicy) opisać jedną polanę jako “zielona szkoła”, inną jako rekreacyjną, trzecią jako strefa zabaw dla dzieci. Funkcjonalność się zachowa, a nawet ją poszerzy.	Wyjaśnienie Wyposażenie „zielonej szkoły” zostało skonsultowane z nauczycielami.
5	Brakuje plaży miejskiej, gastronomii i sceny plenerowej.	Opinia nieuwzględniona Byłoby to niezgodne z naturalnym charakterem przestrzeni.
6	“Zielona szkoła” powinna znajdować się daleko od wody.	Wyjaśnienie Obecna lokalizacja uwzględnia bezpieczeństwo.

7	Proponuję montaż stolików z szachownicą.	Opinia nieuwzględniona Na tym etapie projektuje się jedynie niezbędną infrastrukturę do stworzenia parku.
8	Wnioskuje o plac zabaw dla dzieci starszych 10–15 lat.	Opinia uwzględniona
9	Żyjemy na blokowisku, co rusz jest plac zabaw, a w parku chciałabym, zamiast tego, bele starych drzew/ściętych do chodzenia i siedzenia, a kałuża błota na ścieżce zamiast utwardzonej nawierzchni to wielka atrakcja!	Wyjaśnienie W parku zaplanowano międzypokoleniowe przestrzenie edukacyjno-rekreacyjne, skąpane w zieleni, stworzone z jej poszanowaniem.
10	Wnioskuje o <i>boule</i> , szachy, <i>frisbee</i> .	Opinia nieuwzględniona Nie wprowadziliśmy takich elementów. Projektuje się niezbędną infrastrukturę do stworzenia parku – zaplanowaliśmy minimalistyczne wyposażenie, bo główną ideą było pozostawienie jak największej ilości zielonej przestrzeni. W część wnioskowanych gier można grać w parku wszędzie, nie tylko w specjalnie przeznaczonych do tego miejscach.
11	Wzniesienie jest dobrym pomysłem. Dobrze, gdyby znajdowało się przy drodze, by oddzielić park od jezdni (zmniejszy to hałas i dodatkowo nada całemu założeniu poczucie większego komfortu i intymności).	Wyjaśnienie Planuje się wzniesienie od strony planowanej w MPZP drogi 2KD, jako otoczenie dla polany.

12	Proponujemy umieszczenie w części parku dużego, drewnianego stołu, na którym mogłyby odbywać się śniadania sąsiedzkie, co pomoże w integracji mieszkańców.	Opinia częściowo uwzględniona Na terenie zielonej szkoły planuje się lokalizację stołów z siedziskami, można organizować tam różne wydarzenia.
13	Na tablicach edukacyjnych proponujemy umieszczenie mniej tekstu, a więcej zdjęć, będzie to bardziej przystępne (również dla dzieci). Warto też umieścić napisy w języku Braille'a dla osób niewidomych i słabowidzących oraz kody QR (do gier terenowych).	Opinia uwzględniona
14	Ogrodzona zielona szkoła: ogrodzenie terenu wysokim drewnianym płotem, obsadzenie terenu wysokimi (w przyszłości choinkami) lub postawienie niedaleko terenu zielonej szkoły tablicy informacyjnej dla spacerujących, że daną alejką wchodzi na teren owej szkoły.	Opinia nieuwzględniona Zielona szkoła planowana jest w formie otwartej, jako część infrastruktury parku, ogrodzenie jej niekorzystnie wpłynie na odczucia dzieci w niej przebywających. Poza tym to miejsce dla dzieci zarówno korzystających z niej w ramach zajęć szkolnych jak i czasu wolnego.
15	Przydałyby się tablice informacyjne na temat istniejącego w tym miejscu stanowiska archeologicznego.	Opinia uwzględniona

Opinie dotyczące elementów małej architektury

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
------	--------	-------------------------------------

1	Oświetlenie i monitoring	Opinia nieuwzględniona Oświetlenie oraz monitoring nie stanowią planowanych elementów wyposażenia.
2	Jedno lub kilka ogólnodostępnych grilli/palenisk np. na kształt kręgu z pni i głązów czy kamieni	Opinia nieuwzględniona Zgodnie z miejską polityką w zakresie ochrony klimatu tego typu rozwiązania nie będą wspierane. Ogniska mogą wywołać również niepotrzebne konflikty wśród osób korzystających z parku.
3	Proponuję montaż stojaków rowerowych.	Opinia uwzględniona
4	Wiaty, miejsca wyciszenia – na „tak”.	Opinia uwzględniona
5	„Nie” dla wiat, <i>foodtrucków</i> (w odległości 300–500 m jest plaża serwująca fastfood, 4–5 restauracji/barów oraz <i>foodtrucki</i>).	Wyjaśnienie Nie planuje się tradycyjnych wiat, ani <i>foodtracków</i> . Planowane są zadaszenia umożliwiające skrycie się np. podczas prowadzonych w terenie zajęć dydaktycznych lub podczas proponowanych przez mieszkańców spotkań służących sąsiedzkiej integracji. Konstrukcja ma być ażurowa, co pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo i zniechęci do podejmowania zachowań społecznie nieakceptowanych.
6	Wiaty powinny chronić nie tylko przed słońcem, ale i przed wiatrem i deszczem – fajne by były takie obudowane z 3 stron i ustawione odpowiednio do	Opinia nieuwzględniona Planuje się niezabudowane zadaszenia ze względów bezpieczeństwa, aby przestrzeń

	kierunku wiatru.	pozostała transparentna.
7	Proponuję montaż pergoli.	Opinia nieuwzględniona Pergole nie wpisują się w naturalny charakter parku, ponadto będą wymagać dodatkowych prac pielęgnacyjnych.
8	Ławki z oparciami i podłokietnikami (ze względu na osoby starsze i osoby z trudnościami w poruszaniu się).	Opinia uwzględniona
9	Duża liczba koszy na śmieci z segregacją, które będą regularnie opróżniane.	Opinia nieuwzględniona Planuje się duże i zwykłe kosze na śmieci. Kosze do segregacji odpadów nie sprawdzają się w parkach oraz są zbyt kosztowne.
10	Dostępność elementów małej architektury dla osób z niepełnosprawnościami	Opinia uwzględniona
11	Proponuję montaż toalety.	Opinia nieuwzględniona Budowa toalety wymaga doprowadzenia sieci wodociągowej oraz kanalizacji, ponadto generuje duże koszty i wymaga odpowiednich nakładów na utrzymanie. Możemy przewidzieć miejsce na toi-toi, jeśli zajdzie taka konieczność.

12	Elementy małej architektury są estetyczne i naturalne, dobrze jednak, gdyby trzymać się wspólnej koncepcji w parkach miejskich. W szczególności z najbliższym, parkiem Grabiszyńskim i okolicą góry Skarbowców.	Opinia uwzględniona
13	Nie należy umieszczać zbyt wiele elementów wyposażenia, żeby nie zaburzyć funkcjonowania natury.	Opinia uwzględniona
14	Bariery nie są potrzebne, a ogrodzenie będzie prowadzić do gettoizacji przestrzeni.	Opinia częściowo uwzględniona Projektowane bariery będą zlokalizowane tylko w miejscach potencjalnie niebezpiecznych, przy wyższych wzniesieniach pow. 1,5 m oraz przy zbiorniku wodnym (ażurowe barierki, na wzór tych stosowanych przy pomostach).
15	Przekonują mnie jedynie kubły na śmieci i blokady szerszych dróg, uniemożliwiające poruszanie się po nich autem. Wszystkie sztuczne elementy zakłóca naturalny urok tego miejsca. Osobiście wolę wybrać spokojne miejsce, gdzie położę koc, niż korzystać z zapchanej polany leżaków. Im mniej małej architektury, tym lepiej – naturalny charakter tego miejsca powinien być priorytetem dla projektantów. W tej chwili koncepcja zakłada	Wyjaśnienie Nie projektuje się sztucznych elementów. Planowane jest duże zróżnicowanie terenu, projektuje się zarówno elementy wyposażenia, jak i dużo wolnego niezagospodarowanego miejsca.

	zapchanie parku badziewiem.	
16	Elementy małej architektury powinny być wykonane z naturalnych elementów (drewno, kamień) i utrzymane w naturalnej/neutralnej kolorystyce.	Opinia uwzględniona
17	Ścieżki i elementy małej architektury parkowej powinny zostać dostosowane do istniejącej zieleni i wykonane w miarę możliwości z naturalnych materiałów (bez betonowania ścieżek, itp.).	Opinia uwzględniona
18	Kran, ujęcia wody pitnej dla ludzi i zwierząt (mniejsza ilość zużytego plastiku)	Opinia nieuwzględniona Na terenie parku nie ma przyłącza wodociągowego.
19	Na wiatach i lampach proponujemy umieszczenie płyt solarnych, w celu zaoszczędzenia energii.	Opinia nieuwzględniona Na tym etapie nie planuje się oświetlenia; teraz będą powstawać tylko te elementy infrastruktury, które pozwolą na korzystanie z terenu w bezpieczny sposób, przy jednoczesnym zachowaniu jego naturalnego charakteru. Oświetlenie na etapie koncepcyjnym zostało zaplanowane w niezbędnym, minimalnym stopniu. Dodatkowo cień drzew uniemożliwia ładowanie baterii słonecznych.

20	Bariery i słupki – potrzebne dla małych dzieci, aby nie spadły. Ważne, żeby słupki nie były rozstawione zbyt blisko siebie, aby rowerzyści mogli przejechać.	Opinia uwzględniona
21	Negatywnie oceniam lokalizację wiat, barierek, słupków, placu zabaw, ścieżki zdrowia, siłowni na świeżym powietrzu itp.	Dziękujemy za opinię.
22	Leżaki na „tak” – drewniane, jedno na-w pół-siedzące i drugie prawie-że-leżące.	Opinia nieuwzględniona Zastosowano jeden model leżaków z uwagi na ich małą liczbę.
23	Leżaki na „nie” – niepotrzebnie zagracają przestrzeń, generują, powstawanie przedeptów, są obsługowe (wymagają regularnego czyszczenia i dezynfekcji), są нефункционалне.	Opinia nieuwzględniona Leżaki to taki sam mebel jak ławka, lecz pozwalający na wypoczynek w innej pozycji.
24	Siedziska: proponuję drzewo otoczone ławką o drewnianym siedzisku.	Opinia nieuwzględniona Element stosowany tylko w przypadku nowych nasadzeń drzew, ponieważ takie siedzisko negatywnie ingeruje w system korzeniowy istniejących drzew

25	Siedzenia z pieńków nie są dobrym pomysłem z powodu dużej ilości drzazg, a także próchnienia pod wpływem wody i wilgoci. Są one również mało komfortowe i wygodne, a w rezultacie byłyby nietrwałe.	Opinia nieuwzględniona Siedziska z pieńków przewidziano dla dzieci, drewno powinno zostać odpowiednio obrobione i zabezpieczone. Niezmienną cechą drewna jest ulegnie zniszczeniu pod wpływem wody, jednak ze względu na naturalny charakter parku zdecydowano się na wybór takiego materiału.
26	Wnioskuje o leżaki i ławki z zadaszeniem na upał i deszcz.	Opinia nieuwzględniona Leżaki i część ławek umieszczono w zasięgu koron dla zapewnienia cienia.
27	Proponuję 3 typy ławek: - 1-osobowa, - 2-osobowa, - rodzinna.	Opinia uwzględniona
28	Warto zastanowić się nad ławkami dla młodych mam, gdzie swobodnie będą mogły nakarmić dziecko piersią (ustawione nie przodem do ścieżki), co pozwoli zachować intymność.	Opinia uwzględniona
29	Proponuję hamaki.	Opinia uwzględniona
30	Wszystkie elementy powinny być wykonane z materiałów odpornych na dewastację.	Opinia nieuwzględniona Nie ma takich materiałów, które byłyby zupełnie odporne na dewastację. Ze względu na naturalny charakter planowanego parku zdecydowano się na wybór materiałów drewnianych.

31	Kładki bez poręczy mogą być niebezpieczne.	Opinia uwzględniona
32	Słupki – betonowe donice czy kwietniki, a nie drewno	Opinia nieuwzględniona Ze względu na charakter parku, zastosowane zostaną tylko naturalne materiały.
33	Rekomendujemy wytyczenie specjalnego miejsca w parku, w którym mogłyby przebywać osoby z psami i jednocześnie możliwe byłoby ustawienie tam toalety dla psów, skąd każdy mógłby pobrać woreczki w celu posprzątania po swoim zwierzęciu.	Wyjaśnienie Psy będą poruszały się w strefie nadrzecznej swobodnie, ale zgodnie z uchwałą dot. utrzymania czystości. Nie planuje się wyznaczania psiego wybiegu. Jeśli w przyszłych latach pojawi się taka potrzeba, by powstało miejsce dla psów, może ono zostać zbudowane w ramach innych środków.
34	Rekomendujemy umieszczenie w parku kompostowników, do których osoby, spędzające czas w parku, mogłyby wyrzucać bioodpady, potem można wykorzystać je jako kompost.	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem koncepcji. Takie rozwiązania można wprowadzać na kolejnym etapie.
35	Różnorodne, różnoformatowe i różnokolorowe domki dla ptaków zawieszone wysoko na drzewie	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem koncepcji. Takie rozwiązania można wprowadzać na kolejnym etapie. Naturalny charakter oraz istniejąca i planowana zieleń zapewnią odpowiednie schronienie dla ptaków.
36	Proponuję wybieg dla zwierząt (np. krowy, kozy, konie, drób, podobnie jak np. w	Opinia nieuwzględniona Jest to poza zakresem koncepcji. Do tej pory nie zgłoszono takiej

	holenderskich parkach miejskich).	inicjatywy; nie jest to także statutowe działanie ZZM. W przypadku pojawienia się takiej woli, ZZM może (na określonych zasadach) wydzierżawić teren na taki cel.
37	Proponujemy umieszczenie budek lęgowych, a także karmników dla ptaków.	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem koncepcji. Takie rozwiązania można wprowadzać na kolejnym etapie. Naturalny charakter oraz istniejąca i planowana zieleń zapewnią odpowiednie schronienie dla ptaków.
38	Potrzebne jest miejsce do zjeżdżania na sankach zimą.	Opinia uwzględniona
39	Proponuję dronodron – miejsce puszczenia dronów, miejsce na kino plenerowe.	Wyjaśnienie Takie miejsce znajduje się na brzegu rzeki.

Opinie dotyczące ścieżek

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Nie chciałabym w parku widzieć żadnych plastikowych obrzeży trawnikowych ani geokratek.	Opinia uwzględniona
2	Układ taki, jak w koncepcji 2.	Opinia częściowo uwzględniona Koncepcję ostateczną będzie można określić jako hybrydę, wypracowaną na podstawie opinii z konsultacji.

3	Uważam, że zagęszczenie ścieżek jest wystarczające w każdej koncepcji. Uważam również, że polany rekreacyjne powinny być łatwo dostępne z każdej ścieżki, aczkolwiek na wzór parku Szczytnickiego mogłyby powstać nieco postronne miejsca, w pewnym oddaleniu od ścieżek i głównych szlaków komunikacyjnych, w których można byłoby wypocząć.	Opinia uwzględniona
4	Dobrze, gdyby główny trakt miał formę pętli, aby można było wygodnie wykorzystywać park do treningów biegowych i do spacerów.	Opinia uwzględniona
5	Postuluję ścieżkę, która wiedzie przez łąkę.	Opinia częściowo uwzględniona Ścieżka planowana jest obok łąki.
6	Układ taki, jak w koncepcji 1.	Opinia częściowo uwzględniona Koncepcja ostateczna będzie zróżnicowana, można określić ją jako hybrydę, wypracowaną na podstawie opinii z konsultacji.
7	Im mniej ścieżek, tym lepiej – teren pozostanie bardziej naturalny i dziki.	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano jedynie niezbędną infrastrukturę, w odpowiedzi na opinie zgłoszone na I etapie konsultacji.

8	Warto uwzględnić fakt, że ścieżki mogą ulec modyfikacji np. po kilku miesiącach od zakończenia inwestycji, na skutek zaobserwowanych kierunków przemieszczania się, preferowanych przez użytkowników parku.	Wyjaśnienie Uwzględniono istniejące przepisy, w niektórych przypadkach nie było to możliwe, gdyż znajdowały się poza obszarem terenu należącego do Gminy.
9	Nawierzchnia na placu zabaw powinna być, jak w projekcie, wykonana z piasku lub kory – nie żwir (jak w parku Południowym).	Opinia uwzględniona
10	Jak najbliżej wałów przydałaby się ścieżka, z której rowerzyści mogliby korzystać jako z ciągu komunikacyjnego od parku Klecińskiego do Grabiszyńskiego.	Wyjaśnienie Taka ścieżka jest na wałach.
11	Ścieżki powinny umożliwiać tranzyt przez park i obejście go wokół wg schematu obecnej sieci przepływów.	Wyjaśnienie Uwzględniono istniejące przepisy; w niektórych przypadkach nie było to możliwe, gdyż znajdowały się poza obszarem terenu należącego do Gminy.
12	Rekomendujemy wytyczenie ścieżek dla osób na wózkach, a także utwardzeniu niektórych miejsc wśród drzew, aby mogli oni odpocząć w cieniu.	Opinia uwzględniona
13	Gęstość ścieżek w obu koncepcjach "na nie" – za gęsto	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano jedynie niezbędną infrastrukturę, w odpowiedzi na opinie zgłoszone na I etapie

		konsultacji.
14	Wjazd od strony Olszówki(ul. Krzyckiej/ul. Róży Wiatrów) powinien być pieszo-jezdny. (Również ścieżka od wejścia południowego, od ul. Życzliwej, powinna mieć nawierzchnię pieszo-jezdną o szerokości 3m.) Ścieżki pieszo-jezdne powinny być przeznaczone zarówno dla pieszych, jak i rowerzystów.	Opinia uwzględniona
15	Ścieżki powinny być w jakiś sposób zabezpieczone przed nadmiernym, tranzytowym, szybkim ruchem rowerowym, np. za pomocą drewnianych słupków, zmuszających do wolniejszej jazdy. Nie powinno być możliwości przejazdu rowerem po pomostach.	Opinia uwzględniona
16	Podest drewniany wokół jednego ze stawów lub inna naturalna droga	Opinia uwzględniona
17	Ścieżki powinny być wykonane z trwałych materiałów, np. kostki.	Opinia nieuwzględniona Ze względu na naturalny charakter parku wybrano jedynie materiały nieinwazyjne.

18	Droga to droga - szutrowa też jest mocną ingerencją w teren.	Wyjaśnienie Zaplanowano ścieżki, które będą służyć obsłudze technicznej niecek retencyjnych i jednocześnie pozwolą na komunikację pieszą w parku. Uwzględniono zapisy umowne, zakładające realizację inwestycji w sposób jak najmniej szkodzący zieleni.
19	Wystarczy wyrównać te ścieżki (2 m szerokości w zupełności wystarczą), położyć ekologiczne podłoże, przepuszczalne, bez korytowania i zniszczenia okolicznych drzew.	Opinia nieuwzględniona Wyrównanie ścieżek nie wystarczy, by nie zbierała się na nich woda, bo grunt jest zbyt zagęszczony. Drogi zbudujemy z naturalnych i przepuszczalnych nawierzchni, które będą mogły być użytkowane także po deszczu; z poszanowaniem istniejącego zadrzewienia. Szerokość 2 m dla przejazdu technicznego to zdecydowanie za mało. Przejazd techniczny o szer. 3 m pozwoli na swobodny przejazd techniczny pojazdów przy założeniu, że trasą będą poruszać się jednocześnie użytkownicy parku.
20	Ciągi komunikacyjne o szer. 3 m nie są potrzebne w parku. Służby mogą poruszać się po wale. Utwardzenia powierzchni trzeba unikać.	Opinia nieuwzględniona Ciągi komunikacyjne są zaprojektowane tak, by były dostępne dla służb. Będą to drogi nieutwardzone. Nie jest możliwe poruszanie się po wale, który nie jest przystosowany do takich celów.

21	Proponujemy zmniejszenie szerokości ścieżek do 1,5 m i wykonanie dróg dojazdowych do infrastruktury (rzadko i ekstensywnie użytkowanych) z nawierzchnią trawiastą.	Opinia częściowo uwzględniona Takie rozwiązanie zostanie wprowadzone miejscowo.
22	Część parku powinna zostać dostępna tylko dla zwierząt - nie powinno być tam ścieżek.	Opinia częściowo uwzględniona Zaplanowano strefę biocenotyczną.
23	Wykonać drenaż lub wzdłuż obu krawędzi koryta drogi wykopać płytkie rowy odwadniające, a nawierzchnia ziemna powinna zawierać około 30 % gliny i 70 % piasku lub pospółki. Po ukształtowaniu nawierzchni można posypać ją cienką warstwą grubego piasku, pospółki albo miału kamiennego i jeszcze raz ubić.	Wyjaśnienie Szczegółowe rozwiązania projektowe wynikają z odwiertów geologicznych.
24	Oś drogi powinna znajdować się na poziomie otaczającego terenu, a przekrój poprzeczny drogi winien mieć kształt łuku.	Opinia uwzględniona
25	Drogę ziemną można ograniczyć krawężnikami.	Opinia częściowo uwzględniona Ze względu na naturalny charakter parku chcemy uniknąć betonowych rozwiązań.

26	Ścieżki powinny być w podobnych miejscach jak teraz, ponieważ ich ukształtowanie wynikało z faktu, że dotychczas korzystano z takich a nie innych przejść; co do gęstości to obecna ilość jest wystarczająca a zbyt gęsta sieć odebrałaby intymność i dzikość tamtego miejsca.	Opinia nieuwzględniona Ścieżki będą poprowadzone w dużej mierze przez przeđepty, tak, aby umożliwić dojście do poszczególnych stref parku.
----	--	--

Opinie dotyczące infrastruktury wodnej

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Zrobić połączenie (w postaci kładki, minimostu) przez Ślężę z Kleciną, tak, aby park był bardziej dostępny dla mieszkańców osiedla Klecina. W Studium zdefiniowane są miejsca, gdzie takie kładki mogą powstać.	Opinia nieuwzględniona Kładki przez Ślężę nie stanowią przedmiotu opracowania.
2	Bardzo dobrym pomysłem są kładki, podesty nad terenami podmokłymi, drewniane pomosty oraz punkty widokowe nad terenami zalewowymi przez wodę; roślinność bagienna, szuwarowa czy wodna pasuje do naturalnego charakteru parku.	Dziękujemy za opinię.

3	Kanały i stawy powinny być dobrze uregulowane i nie powinny tworzyć podmokłych rozlewisk, by bezpiecznie korzystać z możliwie dużego obszaru. W szczególności miejsca styku traktów pieszych i infrastruktury wodnej powinny być dobrze zabezpieczone, aby nie powodować zagrożenia dla dzieci.	Opinia nieuwzględniona Koncepcja rozlewisk nie przewiduje rozlewania się wody w sposób niekontrolowany.
4	Kładki powinny być nieinwazyjne i powinny współgrać z roślinnością.	Opinia uwzględniona
5	Elementy tworzące infrastrukturę wodną nie powinny zakłócać spokoju ptactwa.	Opinia uwzględniona
6	Brakuje kładki w okolicach ROD „Dolinka”.	Opinia nieuwzględniona Jest to poza zakresem koncepcji.
7	Zamiast kilku małych zbiorników lepiej wykonać jeden większy, by nie było miejsca dogodnego dla rozmnażania się komarów.	Opinia nieuwzględniona Ze względu na ochronę drzew nie jest możliwe wykonanie większych zbiorników.
8	Proponujemy obsadzenie strefy wodnej roślinnością zróżnicowaną np. topinambur, pałka wodna.	Opinia uwzględniona
9	Roślinność odporna na zdeptywanie, łatwo odrastająca, ale naturalna, będąca jednocześnie pokarmem dla ptaków i motyli (koniecznie trzcinowiska).	Opinia uwzględniona
10	Punkty widokowe są zbędne.	Wyjaśnienie Punkty widokowe pozwolą lepiej obserwować teren parku.

		Wyznaczenie ich może zniechęcić użytkowników parku do swobodnego wyznaczania ich.
11	Kładki i most powinny być zabezpieczone i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	Opinia uwzględniona
12	Idea kładki biegnącej ponad wodą jest bardzo ciekawa, podoba mi się. Spowoduje to rozrost flory o dużym zapotrzebowaniu wodnym, czego we Wrocławiu za wiele nie ma.	Dziękujemy za opinię.
13	Trzeba pamiętać o systematycznym przeglądzie stanu wzrostu roślinności.	Dziękujemy za opinię.
14	Nie podobają mi się.	Dziękujemy za opinię.
15	Ich tworzenie nie powinno być kosztem roślinności i przyrody, a jeśli muszą jakieś powstać, to z naturalnych materiałów i minimalistyczne, np. kładki i mosty z kamieni, drewna.	Opinia uwzględniona
16	Podobają mi się.	Dziękujemy za opinię.
17	Most na „nie”.	Opinia nieuwzględniona Kładka jest niezbędna, bo umożliwi przejazd przez zbiornik retencyjny.

18	Planowane zbiorniki wodne powinny pełnić funkcje przyrodnicze, nie tylko rekreacyjne, więc należy zminimalizować infrastrukturę związaną z nimi.	Opinia uwzględniona
19	Proponuję utworzenie trzech stawów – każdego z inną roślinnością.	Opinia uwzględniona
20	Proponuję wysokie wzniesienia – nie jedno, a kilka, w tym punkt widokowy na sporym wzniesieniu.	Opinia nieuwzględniona Powstanie jedno duże wzniesienie o charakterze izolacyjnym (oraz do zjeżdżania na sankach), punkty widokowe są niższe, ma to zapewnić ogólną dostępność.
21	Wokół stawu powinno zadbać się o nasadzenie różnorodnej, kolorowej roślinności (m.in. lilie wodne), by stawy różnił się od siebie wzajemnie.	Opinia nieuwzględniona
22	Warto zadbać wokół jednego stawu o aleję drewnianą z poręczą, co pozwoli na bezpośrednie przebywanie jak najbliżej wody i przyrody.	Opinia uwzględniona
23	Postuluję wybudowanie kaskad wodnych.	Opinia nieuwzględniona To zbyt kosztowna infrastruktura, poza zakresem koncepcji.
24	Mam nadzieję, że powstaną zbiorniki wodne z prawdziwego zdarzenia, z uwzględnioną opcją samooczyszczania wody lub możliwością oczyszczania zbiorników.	Opinia nieuwzględniona Taka propozycja nie wpisuje się w naturalny charakter przestrzeni.

25	Bezpośrednio nad wodą nie powinny znajdować się ławki czy inne elementy infrastruktury.	Wyjaśnienie Elementy wyposażenia zostaną umieszczone w odpowiedniej odległości od zbiorników.
26	Kładki powinny być pozbawione barierek ochronnych – są zbędne.	Opinia nieuwzględniona Barierki są wymagane przepisami prawa.
27	Kładki powinny być wykonane z materiałów kompozytowych, zrecyklingowanych tworzyw sztucznych.	Opinia uwzględniona
28	Czy te oczka wodne pozwalają uniknąć kolektora w formie rury w ziemi?	Wyjaśnienie Zgodnie z koncepcją nie będzie kolektora deszczowego i rury, planowana jest jedynie przebudowa już istniejących przepustów rurowych.
29	Czy teren wokół nowego zbiornika wodnego będzie stanowić miejsce wypoczynku dla dzieci?	Wyjaśnienie Teren wokół zbiorników wodnych będzie ogólnodostępny, jednak dzieci powinny przebywać w tym miejscu pod opieką dorosłych, ponieważ przy stanie pełnego zalania zbiorniki będą mogły być wypełnione wodą do 2 m głębokości.
30	Zastanawiam się, skąd będzie woda w tych rozlewiskach w okresie lata? Ma chyba pochodzić z Olszówki?	Wyjaśnienie Woda będzie trafiała do zbiorników przez Olszówkę, czyli rów S-24 wraz z dopływami, w momencie jej nadmiaru. Zbiorniki stanowią bowiem element

		gospodarowania wodami opadowymi w tym rejonie.
31	Jest to dobry pomysł, ale czy zbiorniki wodne będą zabezpieczone przed wylęganiem się komarów, które we Wrocławiu są bardzo uciążliwe?	Opinia nieuwzględniona Takie rozwiązanie jest poza zakresem koncepcji.
32	Czy dojście do parku przez Olszówkę też będzie miało jakąś kładkę? Bo na razie przejście przez Olszówkę od strony osiedla jest czasem kłopotliwe.	Opinia nieuwzględniona Niestety, Gmina nie dysponuje gruntem w miejscu obecnego przejścia przez Olszówkę (które jest wejściem na teren parku).
33	Jak będzie wyglądał ruch wody w tych zbiornikach?	Wyjaśnienie Zbiorniki będą okresowo zalewane w przypadku wystąpienia opadów, po ich ustaniu woda będzie sukcesywnie wyparowywać oraz przenikać do gruntu.
34	Jaki pomysł ma projektant na utrzymanie roślinności przy rozlewisku, jak nie będzie tam wody?	Wyjaśnienie Projektant dobierze odpowiednie gatunki, odporne na okresowe zalewanie. Wszystko jednak zostanie zweryfikowane jeszcze w projektach budowlanych i wykonawczych.
35	Obawiam się o te liczne zbiorniki retencyjne. Skąd będzie tam woda? W Olszówce wody nie ma za wiele, a jeszcze jak ta część przy nowej budowie przy ul. Skarbowców zostanie zasypiana, to skąd wziąć wodę do parku?	Wyjaśnienie Woda będzie pochodzić z Olszówki (czyli rowu S-24 wraz z dopływami). Zbiorniki nie będą sztucznie napełniane.

36	Przykładowy dobór bylin do polderów: krwawnica pospolita, wiązówka błotna, ostrożeń warzywny, kosaciec żółty, sadziec konopiasty, kosaciec syberyjski, firletka poszarpana, tojeść pospolita, żywokost lekarski, przetacznik długolistny, kozłek lekarski, turzyca zwisła.	Opinia uwzględniona Wskazywana roślinność w strefach wodnych została w dużej mierze uwzględniona, choć obecnie to tylko koncepcja. Szczegółowy dobór zostanie określony dopiero w projekcie zieleni, na kolejnym etapie projektu budowlanego i wykonawczego, kiedy to będzie znana ich dokładna konstrukcja i sposób zalewania.
----	--	---

Pozostałe opinie dotyczące koncepcji

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Teren obecnie traktowany jest jak duży śmietnik (leżą tu wyrzucone wersalki czy ekspresy do kawy, itp.), dlatego na pewno trzeba zacząć od jego uporządkowania.	Opinia uwzględniona Aktualnie teren jest oczyszczany interwencyjnie; po tym, jak powstanie tu park, obszar ten zostanie włączony do bieżącej konserwacji.
2	Wariant 2 na „tak”	Opinia częściowo uwzględniona Koncepcję ostateczną będzie można określić jako połączenie obu zaprezentowanych, wypracowaną na podstawie opinii z konsultacji.
3	Brakuje dojazdu ulicą oraz miejsc postojowych dla mieszkańców, którzy przyjeżdżają w te okolice samochodami, także rozwiązań Parkuj i jedź.	Opinia nieuwzględniona Nie przewiduje się miejsc parkingowych. Park ma mieć charakter lokalny, jest przewidziany głównie dla

		mieszkańców blisko położonych osiedli.
4	Planowana zieleń i zagospodarowanie terenu w koncepcji 1 i 2 ingerują w ustalenia obowiązujących planów miejscowych na tym terenie w zakresie planowanej drogi zbiorczej 2KDZ, na którą czeka osiedle Klecina! Na drodze 2KDZ, łączacej ul. Krzycką z ul. Giełdową, zaplanowana jest realizacja linii tramwajowej z pętlą na ul. Giełdowej. Jest to więc niedopuszczalne, by taka koncepcja w ogóle została przyjęta pod dyskusję publiczną. Podobna sytuacja miała miejsce przy okazji powiększenia parku Klecińskiego, w której to projektant również nie uwzględnił ustaleń obowiązującego planu miejscowego w zakresie lokalizacji usług. Takie działanie miasta doprowadza do konfliktów społecznych i mnożenia kosztów wykonania koncepcji za publiczne środki.	Wyjaśnienie Planowana zieleń i zagospodarowanie na obszarze planowanych w MPZP dróg w żaden sposób nie wpływa na zaniechanie realizacji tego planu. To zagospodarowanie, które może ulec zmianie przy podjęciu decyzji o realizacji planu. Realizując koncepcję, mieliśmy na uwadze zarówno planowane drogi, jak również dotychczasowy sposób użytkowania terenu. Obecnie mieszkańcy również muszą mieć możliwość korzystania z tego terenu.
5	Wariant 1 na „tak”	Opinia częściowo uwzględniona Koncepcję ostateczną będzie można określić jako połączenie obu zaprezentowanych, wypracowaną na podstawie opinii z konsultacji.

6	Chciałabym, by park był przeznaczony dla każdej grupy wiekowej, czyli by mogliby tam znaleźć swoje miejsce zarówno seniorzy, żyjący w naszej społeczności, jak i dzieci. Można fajnie zaplanować połączenie z istniejącym na pobliskim terenie placem zabaw dla dzieci.	Opinia uwzględniona
7	Proszę o powrót realizacji planów drogi łączącej ul. Krzycką z ul. Jutrzenki.	Wyjaśnienie Propozycja poza zakresem koncepcji
8	Zastanawiam się, czy wzięto pod uwagę dojazd autem do bocznego wejścia do ROD „Dolinka”. Obecnie taka możliwość jest i niektórzy działkowcy z niej korzystają. Także przed tym bocznym wejściem do ROD okresowo ustawiany jest kontener do odbioru gruzu i śmieci wielkogabarytowych (w zależności od potrzeb działkowców). Czy taka opcja nadal będzie uwzględniona?	Wyjaśnienie Będzie możliwość dojścia do ROD przez park, a dojazd jak dotychczas, przez istniejącą drogę na wale, ale przejazd przez park dla osób prywatnych nie będzie możliwy.
9	Uważam, że park powinien obejmować obie strony Olszówki Krzyckiej, która powinna być jego osią.	Opinia nieuwzględniona Propozycja poza zakresem koncepcji
10	Mniej (działania i zmian) oznacza więcej (efektu i dobra dla przyrody, a więc i dla ludzi). Proszę zwrócić uwagę na nieadekwatność zaproponowanych rozwiązań w	Opinia nieuwzględniona Założenia wynikają z pierwszego etapu konsultacji i zgłoszonych wtedy opinii. W koncepcji zachowano także strefy

	kontekście prawdziwych potrzeb ludzi (potrzeba harmonii i piękna, bezpieczeństwa, intymności), a nie zachcianek.	niezagospodarowane, spełniające wymienione potrzeby.
11	Strasznie wygłaskane i bez klimatu są te proponowane koncepcje (1 i 2).	Dziękujemy za opinię.
12	Całkowity zakaz wjazdu samochodami i motocyklami (obecnie czasem urządzone są rajdy).	Opinia uwzględniona
13	Planowana zieleń i zagospodarowanie terenu w koncepcjach 1 i 2 ingerują w ustalenia obowiązujących planów miejscowych na tym terenie, w zakresie planowanej drogi zbiorczej 2KDZ, na którą czeka osiedle Klecina! Na drodze 2KDZ, łączącej ul. Krzycką z ul. Giełdową, zaplanowana jest realizacja linii tramwajowej z pętlą na ul. Giełdowej. To niedopuszczalne, by taka koncepcja w ogóle została przyjęta do dyskusji publicznych. Podobna sytuacja miała miejsce przy okazji koncepcji powiększenia parku Klecińskiego – w której to projektant również nie uwzględnił ustaleń obowiązującego planu miejscowego w zakresie lokalizacji usług. Takie działanie miasta doprowadza do konfliktów społecznych i mnożenia kosztów wykonania koncepcji za publiczne środki.	Wyjaśnienie Planowana zieleń i zagospodarowanie na obszarze planowanych w MPZP dróg w żaden sposób nie wpływa na zaniechanie realizacji tego planu. To zagospodarowanie, które może ulec zmianie przy podjęciu decyzji o realizacji planu. Realizując koncepcję mieliśmy na uwadze zarówno planowane drogi, jak również dotychczasowy sposób użytkowania terenu. Obecnie mieszkańcy również muszą mieć możliwość korzystania z tego terenu.
14	Obie koncepcje są ciekawe, jednak park powinien objąć wszystkie	Opinia nieuwzględniona Propozycja poza zakresem

	tereny między ul. Poranną a rzeką Ślężą.	koncepcji. Obrany teren wynika z wymogów projektu dot. gospodarowania wodami opadowymi.
15	Rekomendujemy połączenie obu planów, zamiast wybierania jednego, gdyż wtedy możliwe byłoby wykorzystanie wszystkich atutów i możliwości założenia parkowego. (opinia grupowa – 15 os.)	Opinia uwzględniona
16	Łatwe dotarcie z każdej części osiedla, również od strony wałów od ul. Wałbrzyskiej	Opinia nieuwzględniona Propozycja poza zakresem koncepcji
17	Na pewno należy wykonać mostek na Olszówce od strony ul. Porannej.	Wyjaśnienie Propozycja poza zakresem koncepcji
18	Rozważyć należy ogrodzenie siatką (nawet leśną) granic parku przyległych do działek przeznaczonych pod zabudowę. Zapobiegnie to możliwej dewastacji i tworzeniu dzikich wejść.	Opinia nieuwzględniona Propozycja poza zakresem koncepcji
19	Dodatkowo w regulaminie należy zapisać zakaz jazdy rowerem po terenach zielonych (trawniki, łąki).	Opinia nieuwzględniona Propozycja poza zakresem koncepcji
20	Teren zawsze był płaski, bo to dolina rzeczna. Krajobrazowo właśnie tak to powinno wyglądać – płasko i starorzecza.	Opinia nieuwzględniona Z uwagi na ekonomiczne gospodarowanie budżetem zbilansowano roboty ziemne, tworząc nasypy, o które postulowała część mieszkańców.

21	Po prostu nie zabetonowujcie Olszówki Krzyckiej.	Opinia uwzględniona Nie planuje się betonowania Olszówki Krzyckiej.
22	Uważamy, że opcja 2. jest najbardziej rozsądna, a zagospodarowanie przestrzenne terenu obok wałów w ten sposób ułatwi prowadzenie zbiórek harcerskich i innych spotkań grup młodzieżowych.	Opinia uwzględniona Konceptję ostateczną będzie można określić jako połączenie obu zaprezentowanych, wypracowane na podstawie opinii z konsultacji.
23	Podajrzewamy, że te mniej uczęszczane części parku będą potraktowane jak śmietnik przez część obywateli.	Dziękujemy za opinię.
24	Połączenie z osiedlem między parkami	Wyjaśnienie Propozycja poza zakresem koncepcji
25	Rekomendujemy użycie nadkładu gleby usuniętej z budowanych zbiorników nie do budowy wzniesień (obcych krajobrazowo w dolinie rzecznej), ale do rozplantowania na terenie porolnym.	Opinia częściowo uwzględniona Ziemie z wykopów zaplanowano również do wykorzystania na pobliskim terenie.
26	Koncepcje nie uwzględniają położenia parku w dolinie rzecznej, w korytarzu ekologicznym. Zdajemy sobie sprawę, że budowa zbiorników jest dużą ingerencją w środowisko i przyrodę – zostaną wycięte drzewa, zmienione poziomy terenu, miejscowo odsłonięte lustro wody podziemnej. Godzimy się na	Wyjaśnienie Opracowanie gospodarowania wodami opadowymi było przedmiotem odrębnego eksperckiego opracowania. W opracowaniu przedstawiono rozwiązania, które pozwalają na stworzenie niezbędnej retencji dla

	takie działania, ponieważ są one „ceną za rurę” i docelowo poprawią warunki np. dla płazów i ptaków. Nie godzimy się na zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej parku.	określonej zlewni, bez konieczności budowy kolektora (w postaci podziemnej infrastruktury); ograniczono do minimum niezbędną wycinkę, wykorzystując ukształtowanie terenu i nie stając w sprzeczności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Takie rozwiązanie, uzyskane w procesie partycypacyjnym, przy udziale przedstawiciela strony społecznej, a jednocześnie świetnego eksperta, pozwoli zrealizować wzorcowy projekt gospodarowania wodami opadowymi na rozbudowującym się osiedlu, z poszanowaniem krajobrazu i występującej tu przyrody.
--	---	--

Opinie poza przedmiotem konsultacji

L.p.	Opinia	Odpowiedź Zarządu Zieleni Miejskiej
1	Mam nadzieję, że zrobicie Państwo wszystko, aby nie usunięto drogi 2 KDZ z MPZP, która jest kluczowa dla przyszłości Kleciny.	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem konsultacji. Stosowny wniosek należy zgłosić do Biura Rozwoju Wrocławia.

2	Wnioskuje o docelową zmianę MPZP 299 Klecina i Klin Kleciński, o którym mowa w Uchwale nr XXXVIII/1227/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dn. 24 września 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie północnych części zespołów urbanistycznych Klecina i Klin Kleciński we Wrocławiu – wycofanie z planów miasta dalszej zabudowy na terenach dawnej doliny Ślęzy (obszary z MPZP: 7MW, 8MW, 9MW) oraz wykreślenie z dokumentów planistycznych planowanej drogi 1-KDZ w obszarze sąsiedniego MPZP '198 Krzyki I, cz. zach.' (Uchwała NR XVI/474/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 grudnia 2007 r.), oraz utworzenie na tym obszarze docelowego parku Krzyckiego o wielkości ok. 15 ha, rozciągniętego między ulicami: Życzliwą, Skarbowców, Róży Wiatrów, Zefirową i Raławicką. Uwzględniona w istniejących planach kolejna zabudowa oraz jej obsługa komunikacyjna zupełnie zaburzają rekreacyjny i kameralny charakter parku Krzyckiego. Wnioskuje o potraktowanie obecnie planowanej powierzchni parku (ok. 5 ha) jako pierwszego etapu, oraz powiększenie parku w kolejnych etapach do wspomnianych już 15 ha.	Wyjaśnienie Zmiana MPZP ma inną procedurę opracowania i konsultowania. Jest to poza zakresem tych konsultacji. Aby wprowadzić zmiany w ustaleniach istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Rada Miejska Wrocławia musi uchwalić nowy projekt planu. Jego powstanie wynikać musi z przystąpienia do procedury i przeprowadzenia jej. Każdy może złożyć wniosek o przystąpienie do planu. Prezydent rozstrzyga o skierowaniu bądź nie uchwały o przystąpieniu dla danego obszaru. Wniosek o przystąpienie do planu należy złożyć do Biura Rozwoju Wrocławia Urzędu Miejskiego Wrocławia.
---	---	--

3	Proszę o powrót do realizacji planów drogi łączącej ul. Krzycką z Jutrzenki.	Wyjaśnienie Opinia poza zakresem konsultacji. Droga jest wskazana w MPZP, ale obecnie jej utworzenie nie jest wpisane w plan finansowy Miasta.
4	1. Będąc zwolennikiem wariantu 1. koncepcji parku Krzyckiego, wnioskuję o całościowe potraktowanie planów zagospodarowania terenów Olszówki Krzyckiej i parku Krzyckiego. 2. Wnioskuję o przyjęcie dwóch koncepcji zagospodarowania szeroko rozumianego parku Krzyckiego: a. dolina Olszówki Krzyckiej – rezerwat miejski; b. park Krzycki właściwy – park miejski. Oba obszary powinny być połączone funkcjonalnie i należy zadbać o łatwe przemieszczanie się mieszkańców. 3. Wnioskuję o to, by dolina Olszówki Krzyckiej została objęta ochroną tzn. należy to tak zorganizować, by ludzie poruszali się po niej w taki sposób, by jak najmniej ingerowali w obecny stan przyrody. Jako <i>novum</i> w strukturze miasta powinna zostać uznana za swego rodzaju rezerwat o nowo	Wyjaśnienie Kwestia Olszówki nie jest połączona z budową parku. Olszówka zostanie jedynie oczyszczona (jej kanał), dzięki czemu nie będzie konieczności budowy rury. Obecnie tworzymy park, ale to proces wieloetapowy. Pod uwagę należy wziąć zarówno plan zagospodarowania, jak i kwestię ograniczonej własności publicznej (gminnej). Park będzie połączony z innymi miejscami, ale jest to poza zakresem obecnych konsultacji. Było to przedmiotem kolejnych działań w ramach projektu Osiedli Kompletnych oraz ewentualnych konsultacji zmiany MPZP. Zaproponowane przez nas rozwiązania są częściowe, ale nie blokują dalszej realizacji tej idei. Funkcje dodatkowe mogą działać w zgodzie z naturalnym zagospodarowaniem parku, ale nie będą one mocno ingerować w przestrzeń. Nie zaplanowano np. boisk, lecz naturalne ścieżki

zdefiniowanych celach. Powinna spełniać funkcje: - retencji wody w warunkach naturalnych; - ciągu pieszo-rowerowego; - rezerwatu przyrody odtworzonej i wzbogaconej; - obiektu zapewniającego komfort mieszkańcom (cisza, zacienienie, chłód, obserwacja przyrody), - kontrast z funkcją parkową parku Krzyckiego, - edukacyjna (gdy poznajemy przyrodę sprzed 100 lat). Olszówka Krzycka do ul. Raławickiej powinna być nowo zdefiniowanym rezerwatem w mieście, zachować swój dziki, naturalny charakter. Należy zmienić MPZP i zrezygnować z planowanej drogi zbiorczej, zachować istniejącą zielen, naturalne łąki, ścieżki spacerowe. 4) Wnioskuje o to, by park Krzycki spełniał podstawowe, typowe funkcje parku miejskiego: - wypoczynkową; - sportową i rekreacyjną: np. dronodron (miejsce puszczenia dronów), ścieżki do chodzenia i biegania urozmaicone np. pagórkami; - nie wykluczam miejsc zachowania	zdrowia.
--	-----------------

	roślinności rodzimej, np. pozostawienie niekoszonych łąk; - miejsca spełniające funkcje społeczno-kulturalne. Park Krzycki powinien być miejscem integracji mieszkańców osiedla.	
5	Zastanawiam się, czy wzięto pod uwagę dojazd autem do bocznego wejścia do ROD. Obecnie jest taka możliwość i niektórzy działkowcy z niej korzystają. Przed tym bocznym wejściem do ROD okresowo ustawia się też kontener do odbioru gruzu/śmieci wielkogabarytowych w zależności od potrzeb działkowców. Czy taka opcja nadal będzie uwzględniona?	Wyjaśnienie Opinia niejasna – nie wiadomo, o które dokładnie boczne wejście chodzi. Większość istniejących wejść na teren ROD znajduje się poza zakresem projektu, więc ta kwestia w ogóle nie będzie zmieniana. Natomiast nie będzie możliwy dojazd do ROD poprzez park.
6	Park powinien zająć możliwie największą powierzchnię. Nie 5 ha, ale 20 ha albo więcej.	Wyjaśnienie Zakres został określony na podstawie istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przeznaczenia konkretnych terenów na zieleni oraz określonej własności publicznej (gminy).
7	Uważam, że park powinien obejmować obie strony Olszówki Krzyckiej, która powinna być jego osią.	Wyjaśnienie Jest to możliwe, po uchwaleniu nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Obecna koncepcja obejmuje tereny, które nie wchodzą w kolizję

		z obecnym MPZP, tak, by nie blokować trwającej inwestycji.
8	W okolicy nie ma ani jednego utwardzonego chodnika, a samo dojście do tego parku będzie dla osoby na wózku równoznaczne z zimową wyprawą na K2.	Wyjaśnienie Dojście do parku nie jest przedmiotem tych konsultacji. Gmina w miarę możliwości będzie na swoich terenach tworzyła wygodne dojścia do parku.
9	Sprzeciwiamy się powstaniu drogi obok parku – zarówno na poziomie gruntu, jak i w formie estakady. Droga zakłóca naturalny charakter okolicy, będzie generować hałas i spaliny, nie pasuje do idei naturalnego parku (opinia grupowa 7 os.).	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem tych konsultacji. Aby wprowadzić zmiany w ustaleniach istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Rada Miejska Wrocławia musi uchwalić nowy projekt planu. Jego powstanie wynikać musi z przystąpienia do procedury i przeprowadzenia jej. Każdy może złożyć wniosek o przystąpienie do planu. Prezydent rozstrzyga o skierowaniu bądź nie uchwały o przystąpieniu dla danego obszaru. Wniosek o przystąpienie do planu należy złożyć do Biura Rozwoju Wrocławia Urzędu Miejskiego Wrocławia.
10	Rezerwa pod drogę – tam warto zaplanować - przedłużenie mostu, - zrobienie „przejścia podziemnego” do dalszej części parku - (oraz budowę ekranów dźwiękochłonnych).	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem konsultacji. Stosowny wniosek proszę zgłosić do Biura Zrównoważonej Mobilności Urzędu Miejskiego Wrocławia.

11	Połączenie z osiedlem między parkami.	Opinia niejasna.
12	Projekt parku powinien uwzględniać renaturyzację rzeki Ślęzy. W obliczu katastrofy klimatycznej jej utrzymanie jako „kanału”, przez który woda przepływa szybko (zamiast ją utrzymywać w krajobrazie), jest nie do obrony, a także jest niekorzystne dla nas jako mieszkańców.	Wyjaśnienie Jest to kwestia poza zakresem konsultacji. Rzeka Ślęza jest w zarządzie PGW Wody Polskie, do którego takie opinie trzeba kierować.
13	Postuluję o łatwe dotarcie z każdej części osiedla. Również od strony wałów od ul. Wałbrzyskiej.	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem konsultacji.
14	Dodatkowo w regulaminie należy zapisać zakaz jazdy rowerem po terenach zielonych (trawniki, łąki).	Wyjaśnienie Sposób koszenia to rozwiązanie, a koszone polany będą służyły wypoczynkowi. Ścieżki kanalizują ruch.
15	Cała batalia o Olszówkę Krzycką to tak naprawdę blokowanie budowy drogi, przebiegającej jej śladem.	Wyjaśnienie Jest to poza zakresem konsultacji.
16	Brak zwierząt na terenie parku; w tej chwili odbywa się karmienie kaczek, ale nie jest to dobre i lepszym rozwiązaniem byłyby płatne porcje karmy.	Wyjaśnienie Obecnie nie ma tego w projekcie, ale miejsce na „kaczkomat” na pewno się znajdzie. ZZM wykonuje tego typu urządzenia według jednego, przyjętego wzoru.

17	Nie chcemy drogi przez środek parku, ani przez dolinę Olszówki. Rozumiemy, że obecny MZPM musi być uwzględniony w tym projekcie.	Wyjaśnienie Konieczna jest budowa drogi serwisowej do obsługi projektowanych zbiorników, lecz, z uwagi na charakter parku, nie będzie się ona wyróżniać na tle ścieżek parkowych.
18	Nie chcemy WBO w przyrodniczym parku.	Wyjaśnienie Opinia poza zakresem konsultacji

PODSUMOWANIE

Konkluzje

Konsultacje miały na celu poznanie opinii mieszkańców na temat **sposobu zagospodarowania północnej części parku Krzyckiego**. Obejmowały określenie tego, jakie funkcje może spełniać park, oraz wskazanie elementów, mogących znaleźć się na jego terenie (m.in. stref przyrody bez dostępu człowieka, stref rekreacji, edukacji i zabawy, układu ścieżek pieszych i rowerowych oraz małej architektury parkowej). Zaprezentowano dwa warianty koncepcji zagospodarowania parku. Zdecydowana większość opinii, czyli te, które odnosiły się do realizowanego zadania, a także były zgodne z obowiązującymi przepisami, została przekazana projektantowi do wdrożenia. Pozostałe tj. te, które wykraczają poza zakres zadania, odnotowano i zostaną przekazane w formie niniejszego raportu odpowiednim jednostkom merytorycznym Urzędu Miejskiego.

Opinie mieszkańców i mieszkank na temat koncepcji zagospodarowania północnej części parku Krzyckiego były niejednorodne. W wypowiedziach podkreślano z jednej strony konieczność utrzymania naturalnego charakteru parku i ograniczonej ingerencji człowieka na tym obszarze, z drugiej – mówiono o tym, że powinna powstać infrastruktura do rekreacji i edukacji. Powtarzał się postulat **zachowania bioróżnorodności i wydzielenia stref biocenotycznych, przy jednoczesnym udostępnieniu terenu dla mieszkańców i mieszkank (poprzez sieć ścieżek i kładek)**. Mieszkańcom i mieszkankom zależało przede wszystkim na tym, by:

- było dużo zieleni (drzewa i krzewy rodzime, roślinność wodna oraz łąki),
- podczas zagospodarowywania wykorzystane były naturalne materiały,
- przedstawiciele różnych grup wiekowych mogli korzystać z parku.

Wskazano różnorodne możliwości zaprojektowania strefy rekreacyjnej i edukacyjnej – głosy w tej kwestii były podzielone.

Opinie można było wyrazić podczas spotkań, za pomocą wiadomości przesyłanych drogą elektroniczną i e-formularza. Choć były różne, przeważały te o potrzebie uporządkowania terenu poddanego konsultacjom i udostępnienia go mieszkańcom.

W przygotowaniu ostatecznej koncepcji zagospodarowania terenu poddanego konsultacjom uwzględniono opinie mieszkańców i mieszkanek, wskazujące na potrzebę jak najmniejszej ingerencji w przyrodę, zachowania i uporządkowania istniejącej roślinności oraz zadbania o to, by infrastruktura nie była zbyt rozbudowana. Uwzględniono także wypracowany latem 2020 r. (po konsultacjach społecznych) plan zagospodarowania wody na tym terenie.

Rosnące już drzewa i roślinność niższych pięter stanowić będą bazę, która zostanie wzbogacona o roślinność gatunków rodzimych, biocenotycznych oraz pełniących funkcje regulujące i oczyszczające.

Planując niezbędny system komunikacji w przyszłym parku uwzględniono istniejące na terenie gminy predepty oraz kwestie własności gruntów; konieczność zapewnienia obsługi technicznej dla infrastruktury wodnej oraz powiązania pomiędzy sąsiednimi obiektami.

Przychylnono się do postulatów nauczycieli pobliskiej szkoły, harcerzy i osób wypowiadających się na pierwszym etapie konsultacji, by na tym terenie zlokalizować obiekty informacyjno-edukacyjne (m.in. "zielona szkoła", ścieżka edukacyjna). Dzięki temu, że do ich budowy wykorzystane zostaną naturalne materiały, wpiszą się one w charakter miejsca oraz pozwolą podkreślić edukacyjny i przyrodniczy potencjał parku. Zaplanowano też tradycyjne ławki i leżaki, a także inne obiekty małej architektury, pozwalające w bardziej

bezpośredni sposób obcować z naturą (np. drewniane kłody). Zostaną utrzymane polany umożliwiające np. wypoczynek na kocach.

Dodatkowe informacje

Proces konsultacji został skrócony do dwóch tygodni (zamiast zwyczajowych trzech) ze względu na konieczność przyspieszenia prac nad projektem ostatecznej wersji planu zagospodarowania północnej części parku Krzyckiego. Wynika to z potrzeby rozpoczęcia procedury przetargowej w określonym terminie. Skrócenie możliwe było ze względu na to, że niniejsze konsultacje były kontynuacją procesu z 2020 pod nazwą „Jak urządzić dolinę Olszówki i park Krzycki?”, który, zgodnie z zasadami, trwał 3 tygodnie. Tamta rozmowa stanowiła już znakomitą podstawę do projektowania parku w oparciu o opinie mieszkanki i mieszkańców.

Partnerzy lokalni

Partnerami lokalnymi konsultacji byli: Fundacja Biorę udział oraz 14 Wrocławska Gromada Zuchowa „Trole z Kniei” i 14 Wrocławska Drużyna Harcerzy „Gawra”.

Partnerzy współodpowiadali za przygotowanie i przeprowadzenie e-spotkania konsultacyjnego, prowadzenie punktu konsultacyjnego, a także wsparcie w promocji konsultacji.

Informacja o realizatorach

Organizator konsultacji: Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wsparcie w realizacji: Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

Inicjator konsultacji, wsparcie merytoryczne: Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu

Wsparcie merytoryczne: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. we Wrocławiu

Realizatorzy/ki: Tadeusz Mincer (Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich);
wsparcie: Dagmara Jacuńska, Anna Kamzol, Karolina Wrembel (Fundacja Partycypacji Biorę udział), Hanna Achremowicz (Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej)

Opracowanie raportu: Iwona Nowak, Maria Rudnicka (Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich), Hanna Achremowicz (Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej)

Konsultacje oraz raport przygotowane zostały w ramach zadania publicznego „Wsparcie Procesów Konsultacji Społecznych na terenie Gminy Wrocław w latach 2020–2022” realizowanego przez Fundację na Rzecz Studiów Europejskich, współfinansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Wrocław miasto spotkań

STOWARZYSZENIE
ŻÓŁTY PARASOL

WFO
WROCŁAWSKIE
FORUM OSIEDLOWE

